ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Του Χρήστου Επαμ. Κυργιάκη

Τεσσάρων ετών, περίπου. Καλοκαίρι. Σάββατο απόγευμα. Οι οικοδόμοι πήραν το βδομαδιάτικο. Ένα μέρος του, το απόθεσαν σε καημό, αλκοόλ, τραγούδι και χορό. Εκεί στο γνωστό καφενείο. Μετά, αγόρασαν το κρέας της επόμενης μέρας. Μοσχάρι, από το καλό, όχι «κατεψυγμένο».

Στα ίδια κι ο πατέρας του, με το συνεργείο της οικοδομής.

Κατά τις πέντε έφτασαν στο σπίτι. Ξεπέζεψαν από τα μηχανάκια. Οι σοφάδες σκέπαζαν ρούχα και χέρια.

Η μάνα του, τους περίμενε. Κάθε Σάββατο τους περίμενε. Με αγωνία και λαχτάρα μαζί.

Μπήκαν και οι τέσσερις μέσα, χαιρετώντας και τραγουδώντας. Τα ποτήρια βρήκαν θέση στο τραπέζι και τα τραγούδια στις ψυχές.

Ήρθε κι η μάνα του δίπλα τους.

«Έβαλε ο διαβολάκος, την ουρά του πάλι», τραγουδούσε ο Μιχαλόπουλος.

Ο Γιαννακός ρίχνει την ιδέα: «Χορεύει ο μικρός».

Ο Γώγος συμφωνεί. Το ίδιο κι ο Λευτέρης. Ο πατέρας, του ρίχνει μια ματιά και του γνέφει να χορέψει.
Τεσσάρων ετών.

Σηκώνεται, χωρίς να καταλαβαίνει ακριβώς τι γίνεται. Νιώθει μόνο ότι κάνει κάτι σπουδαίο. Ξεκινάει το χορό ακούγοντας τα λόγια για να μη χάσει το ρυθμό.

Οι τέσσερις άντρες με τη μάνα του έκαναν τον κύκλο του χορού. Η ευλάβεια στα παλαμάκια ίδια σα να χόρευε συνομήλικος.

Ο μικρός το κατάλαβε. Έπρεπε να τους δικαιώσει. Σιγά μη δεν στεκόταν στο μπόι του. Ύψος δεν είχε, αλλά από μπόι περίσσευε.

Ο χορός τελείωσε. Ο ιδρώτας έλουζε το παιδί από την κορφή ως τα νύχια.

Ο πατέρας αγκάλιασε πρώτα τη μάνα, μετά το ίδιο. Πήρε το τραπέζι μαζί με τα ποτήρια και τα πιάματα, το σήκωσε, το έβγαλε έξω στην αυλή και το γύρισε ανάποδα. Μετά το ξαναέβαλε στη θέση του. Πήγε στην κουζίνα και το ξαναγέμισε με κρασί και ποτήρια.

Εφτά ετών, περίπου. Φθινόπωρο. Οι συγγενείς, μετανάστες πρώτης γενιάς μαζί με τα παιδιά τους, περιμένουν στο σπίτι στο χωριό, το ταξί για να τους μεταφέρει στα ΚΤΕΛ.

Το φαγητό είχε ολοκληρωθεί και εδώ και αρκετή ώρα παρέα στο κρασί έκαναν τα τραγούδια. Της ξενιτιάς -τι άλλο θα μπορούσαν να είναι;-του καημού και της ελπίδας.

«Να χορέψει ο μικρός», πρόσταξε και παρακάλεσε μαζί κάποιος. «Παραγγελιά, να παραγγείλει ποιο θέλει».

«Το μερτικό μου απ΄τη χαρά», προστάζει το παιδί και ο Στέλιος αρχίζει να «κλαίει». Μαζί του και ο γηραιότερος της παρέας. Το ταξί ήρθε μα κανένας δεν το κατάλαβε. Μόνο η θκια η Παναγιώτα.

«Περίμενε να χορέψει ο μικρός πρώτα. Δεν φεύγουμε αλλιώς», είπε στον ταξιτζή. Έτσι κι έγινε.

Άδειασαν τα ποτήρια, άδειασαν τα μυαλά, γέμισαν οι ψυχές και το ταξίδι για τη Σουηδία ξεκίνησε. Υπόσχεση για αντάμωση του χρόνου.

Δώδεκα ετών, περίπου. Μάλλον Χειμώνας, λίγο πριν τα Χριστούγεννα.

Ο μικρός, που μεγάλωσε κάμποσο, πήγαινε μετά το μεσημεριανό φαγητό προς την πλατεία του χωριού για να ανταμώσει τους φίλους τους.

Στο δρόμο, έξω από το σπίτι του Πέτρου του γείτονα ακούει τραγούδια. Γυρνάει το κεφάλι και τον καλησπερίζει.

«Έλα να σε κεράσω», του λέει ο Πέτρος.

Κάνει να φύγει, μα ο γείτονας επιμένει.

«Πες ποιο τραγούδι θες να χορέψεις;» ακούστηκε η φωνή του Πέτρου.

«Του Βοτανικού ο μάγκας», λέει κοφτά το παιδί.

Η παραγγελιά μπήκε στο κασετόφωνο σε λίγα δευτερόλεπτα. Του Πέτρου του φάνηκε πως η παραγγελιά είχε και πολιτικό υπονοούμενο.
Μπορεί και να είχε.
«Πού θα πάει. Θα αλλάξουν τα πράγματα», είπε καθώς ευχαριστούσε το παιδί που συνέχιζε το δρόμο του.

Το παιδί μεγάλωσε, τα χρόνια πέρασαν και κάποια στιγμή θέλησε με ένα ζεϊμπέκικο να χορέψει για τον πατέρα του το αγαπημένο του τραγούδι: *«Τα νιάτα τα μπερμπάντικα».* Το ήξεραν κι οι δύο πως η αντίστροφη μέτρηση είχε αρχίσει. Κανένας δεν το έλεγε στον άλλο. Μόνο το αντάλλασσαν με τα βλέμματα.

Θέλησε το παιδί να το ουρλιάξει με ένα ζεϊμπέκικο. Το τελευταίο που θα χόρευε για τον πατέρα του.

Το τελευταίο και το καλύτερο.

Έπρεπε να μην πατάει στη γη. Μόνο να τη νιώθει με τις άκρες της ψυχής του την ώρα που ο πατέρας θα του χτυπούσε παλαμάκια για τελευταία φορά.

Δεν θυμάται πώς και πότε το τραπέζι βρέθηκε πέρα από την αυλή.

Δεν θυμάται αν οι καρέκλες έσπασαν με δική του παρέμβαση ή αν λύγισαν από το βάρος του αναπάντητου «γιατί να φύγεις ρε πατέρα».

Τώρα πια, αυτό που θυμάται είναι πως την ώρα που χόρευε, η ψυχή του έγινε ένα με τον ουρανό και τα μάτια του είχαν στεγνώσει, σα να έκλαιγε μέρες.
Η αλήθεια είναι πως έκλαιγε, αλλά βουβά. Κανένας μην τον δει. Κανένας μην τον ακούσει. Κανένας μην καταλάβει...